

Shrnutí:

Článek analyzuje institut pohyblivé horní hranice pokuty, který v současném správním trestání nabývá na významu zejména v důsledku europeizace právního řádu, a proniká čím dál více do rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. Ačkoliv tato konstrukce není v českém právu nová, její využití se napříč právními odvětvími dynamicky rozšiřuje a současně odhaluje řadu aplikačních otázek. Text nejprve vymezuje funkce horní hranice pokuty jakožto determinantu typové závažnosti přestupku, promlčecích dob, měřítka přiměřenosti sankce v soudním přezkumu a kritéria pro určení nejpřísněji trestného přestupku ve společném řízení. Na tyto teoretická východiska navazuje kazuistika judikatury Nejvyššího správního soudu, která odhaluje některé paradoxní důsledky legislativního řešení – zejména skutečnost, že přestupky s nezávažnějšími dopady, u nichž je horní hranice pokuty odvozena od jiné hodnoty, bývají podřazeny pod kratší, jednorocní promlčecí dobu, pokud příslušná právní norma nestanoví vlastní promlčecí dobu. Dále je věnována pozornost problematice zásady absorpce, kde soudní praxe odmítla legislativní výkladové vodítko přiznávající „automatickou“ přednost přestupkům s pohyblivou horní hranicí, a zdůraznila nutnost posuzovat konkrétní výši vypočtené pokuty v individuálních případech

Klíčová slova: pohyblivá horní hranice pokuty, přestupkové právo, absorpce, promlčecí lhůty, europeizace práva.

Floating upper limit of fines – an (old)new trend in the field of administrative punishment and the problems associated with it – summary:

The article analyses the concept of the variable upper limit of administrative fines, a topic that has become increasingly important in contemporary administrative sanctioning, particularly due to the Europeanisation of the Czech legal system and its growing influence on the case law of the Supreme Administrative Court. While this legislative institute is not new to the Czech law, its rapid expansion across different branches of the legal system has revealed several practical and doctrinal challenges. The text first outlines the functions of the upper limit of a fine: determining the typical seriousness of an administrative offence, establishing applicable periods of limitation, guiding the proportionality review conducted by administrative courts, and serving as a criterion for identifying the “most severely punishable” offence in joint proceedings. These theoretical foundations are then illustrated through a case-based analysis of the Supreme Administrative Court’s jurisprudence, which reveals several paradoxical effects of the current legislative framework. Most notably, offences with the most significant economic impact—where the upper limit of the fine is derived from another value—fall under the shorter one-year period of limitation, unless the relevant legal norm specifies a different period. The article also discusses the application of the principle of absorption. In this context, the court rejected legislative guidance that automatically prioritized offences with a variable upper limit, instead stressing the necessity of assessing the specifically *calculated* amount of a potential fine in each case.

Keywords: variable upper limit of fines, law of administrative offences, absorption, period of limitation, Europeanisation of law.